

kan meddele os de i den Retning fornødne Oplysninger. Det vilde saaledes vistnok være meget ønskeligt at faae at vide, hvorledes Forbedresultaterne af Lovens Gjennemførelse paa Landet omtrent vilde stille sig, og hvor stor en Betydning den i det Hele taget vilde faae med Hensyn til Skatteindtægterne. Det er en forbausende Forøgelse, Bygningsafgiften paa Landet efter Motiverne har faaet i Løbet af de senere Aar, idet vi see, at den siden 1839 fra omtrent 35,000 Rd. er stegen til henved 140,000 Rd., og naar vi ved Siden deraf betragte det ubetydelige Forhold, hvori den nuværende Rælingsstat paa Landet staaer hertil, troer jeg, man maa lægge ikke lidet Vægt paa at komme til en klar Erkjendelse af, hvor store Summer, der efter Loven vilde indkomme fra det hele Land. Der er imidlertid en anden Betragtning, som her gjør sig gjældende, og som i mine Tanker er af stor Betydning. Jeg skal ikke videre drøfte det Spørgsmaal, hvorvidt Kjøbstæderne ere forurettede med Hensyn til Beskatningen; men selv om de vare det, og selv om Bygningerne i Kjøbstæderne med Rette kunde beskattes, følger dog virkelig ikke deraf, at det samme Skattesystem med samme Ret og Willighed kan anvendes paa Landet. Den Medsættelse, der ifølge Loven skal finde Sted paa Landet, er for en stor Deel illusorisk. Ganske vist skulle de Landbygninger, som ere i anden Klasse, kun erlægge det Halve af den Bygningsstat, som de, der staae i første Klasse, skulle erlægge; men, mine Herrer, vi ere ogsaa paa Landet unbergivne ganske andre Forhold end Kjøbstadbeboerne. Jeg skal ikke tale om, at Bygningerne i Kjøbstæderne, og navnlig i Kjøbenhavn, i Almindelighed ere opførte i den særlige Hensigt at blive leiede ud, for derved at bringe Eieren en Indtægt. Ganske vist kan dette Forhold i enkelte og navnlig i de mindre Kjøbstæder, hvor Forholdene ifølge Tidconjuncturerne ere trykkede, stille sig noget anderledes, og jeg indrømmer villigt, at der i dem kan være Forhold tilstede, som kunne gjøre Skatten byrdefuld for de paa-gjældende Eiere, naar ikke deres Eiendom paa denne Maade afgiver en Indtægtstilbede for dem, idet de kun have den til eget Brug; men Sagen stiller sig dog ganske anderledes paa Lan-

det, hvor i Almindelighed alle Bygninger ere aldeles nødvendige for det Agerbrug, der vel at mærke forud er ansat til Hartkorns- og Landstat; der er en saa stor Forskjel i den Henseende, at det er med stor Uret, man har villet trække en Parallel imellem Kjøbstad og Land. Hertil kommer, at paa Landet indtager den samme Velighed et dobbelt, ja, tredobbelt saa stort Rum som i Kjøbstæderne, fordi man i disse er vant til og maa søge at indskrænke sig, og Medsættelsen i Skatten paa Landet vil derfor for en stor Deel vise sig at være en Illusion. — Endnu en Betragtning kommer til; det er Virkningerne af Skatten paa Landet. Naar jeg har taget Ordet i denne Sag, er det ikke, mine Herrer, fordi jeg finder, at Skatten skalde blive for stor for de meget store Eiendomme; for den, der allerede iforveien yder en stor Skat, vil det ikke være et Livsspørgsmaal, om han skal betale nogle Hundrede Rigsdaler mere, men ved Siden af de større Eiendomsbesiddere staaer det store Fleertal af mindre Landeieendomsbesiddere og de ganske smaa Brugere, og for dem vil Lovforslaget stille sig ganske anderledes. Begynder jeg med de saakaldte store Eiendomme, ville vi finde, at der er en Mængde af dem her i Landet, som ifølge de forandrede Tidsforhold ligesom ere belemede og besværede med overdrevent store Bygninger, der ikke ere til den allermindste Fordeel, men kun til Besvær for vedkommende Eier, og dog skal en saadan Mand beskattes yderligere, fordi han er saa uheldig at have saa store Bygninger. Lad os see, hvorledes Forholdet stiller sig i Virkeligheden. Der er utvivlsomt ikke saa Eiendomme i Landet og navnlig i Sylland med Bygninger, hvorpaa der ifølge Loven vil falde en Skat paa 100, ja, maaskee 150 Rd., men hvortil der dog ikke hører mere end 20, 30, maaskee 40 Tønder Hartkorn; for dem vil Lovforslaget medføre en forøget Skat af 2, 3, 4, ja, 5 Rd. pr. Tønde Hartkorn, hvilket sandelig ikke er nogen ubetydelig Forøgelse for en Mand, der har en saadan Eiendom, og som i Almindelighed sidder trykket paa den paa Grund af de nuværende Tidsforhold i det Hele taget. Det Samme gjælder om Forpagterne. Man vil vide, at de i Almindelighed sætte Priis paa at boe godt,